CZĘŚĆ XXVIII. № 78. ROK 14. (1843).

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adressem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Grafe, w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjném; w Wilnie w xięgarni Glücksberga, nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Grafe *Roczna*, 45 rubli assygn. *Półroczna*, 23 r. assygn. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 53 rubli assygn. *Półroczna*, 28 rub. ass.

WTOREK, 12/24 PAŹDZIERNIKA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Petersburg, 11/23 *Października.*

W przeszłą Srodę 6 Października N. Cesarzowa z JJ. CC. Wysokościami Wielkiemi Xiężniczkami Olgą Mikołajówną i Alexandrą Mikołajówną wróciła do Carskiego Sioła z podróży do Moskwy w pożądaném zdrowiu.

NAJWYŻEJ ZATWIERDZONY

CEREMONIAŁ

CHRZTU ŚWIĘTEGO

JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI

WIELKIEGO XIĘCIA

MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA.

I. Po wyznaczeniu dnia na Chrzest Św. będą rozesłane od Dworu do wszystkich urzędników Dworu i znakomitych osób wezwania, w skutek których należy zjeżdżać się do wielkiego Carskosielskiego pałacu na 11 godzinę z rana; damy mają być w ruskim kostiumie, a kawalerowie w paradnych mundurach.

II. Kiedy wszystko będzie gotowo dla wejścia do Cerkwi, Minister Dworu doniesie o tém N. Cesarzowi i po odebraniu rozkazów orszak pociągnie w porządku następującym:

1.) Hof-furyery i Kamer-furyery po parze.

2.) Mistrze Obrzędów i Wielki Mistrz Obrzędów.

3.) Kamer-junkrowie, Szambelani i Kawalerowie Dworscy po parze, młodsi na przedzie.

4.) Wielcy urzędnicy Dworu po parze, młodsi na przedzie.

5.) N. Cesarz i N. Cesarzowa a za Niemi Minister Dworu i Dejżurny Jenerał-adjutant.

6.) J. C. Wysokość Następca Cesarzewicz.

7.) JJ. CC. WW. WW. Xiążęta Konstantyn, Mikołaj i Michał Mikołajewicze.

8.) J. C. W. Wielka Xiężna Marya Mikołajowna z J. C. W. Xięciem Maxymiljanem Leuchtenbergskim.

9.) JJ. CC. WW. WW. Xiężniczki Olga i Alexandra Mikołajowny.

10.) Wysoki Nowonorodzony będzie niesiony przez Damę Dworu Xiężnę *Sałtykow;* po obu stronach iść będą trzymając poduszkę i zasłonę Jenerał piechoty hrabia Essen i Vice-Kanclerz hrabia Nesselrode.

11.) Xiążę Jmć *Piotr* Oldenburgski z Małżonką.

12.) Xiążę Jmć *Alexander* Hesski.

13.) Damy Dworu, Kamer-frejliny, Frejliny, a za niemi dalsze obu płci osoby.

III. Mistrz Obrzędów, przed wejściem orszaku do Cerkwi, odniesie tam order świętego Andrzeja Apostoła na złotej tacy i postawi na przygotowanym stole.

IV. Akuszerka, Mamka i Bona wcześnie odprowadzone będą do Cerkwi gdzie pozostaną za parawanem, za którym postawiona będzie kanapa i stół.

V. Przy wejściu do Cerkwi N. Pan spotkany będzie od Metropolity i znakomitszego Duchowieństwa z Krzyżem i wodą święconą. Po pokropieniu wodą święconą J. C. W. Następca Cesarzewicz wyjdzie do pobliskiego pokoju.

VI. Wtenczas Spowiednik N. Cesarza przystąpi do odprawienia Chrztu Św. przy którym Rodzicami Chrzestnemi będą N. Cesarz Jmć i Jego Królewska Wysokość Panujący Wielki Xiążę Hesski, J. K. Wysokość Wielka Xiężna

Marya Pawłowna, Królowa Jmć Niderlandska Wielka Xiężna Anna Pawłowna i J. C. Wysokość Wielka Xiężniczka Olga Mikołajówna.

VII. Po odbytym Sakramencie odśpiewany będzie hymn *Te Deum Laudamus* przy 301 wystrzale z dział ustawionych na wskazaném miejscu i przy odgłosie dzwonów wszystkich Cerkwi.

VIII. W tej chwili J. C. W. Następca raczy wejść do Cerkwi dla złożenia podziękowania NN. Państwu a następnie rozpocznie się Liturgia Św. którą odprawi Metropolita. W stosownej chwili N. Cesarz Jmć przyniesie Wysokiego Nowonarodzonego do Kommunii Św.

IX. Podczas śpiewania psalmu «Impleatur os meum» podany będzie N. Panu przez Kanclerza Rossyjskich Cesarsko-Królewskich orderów na złotej tacy order Św. Apostoła Andrzeja, który Jego Cesarska Mość raczy przywdziać na Nowonarodzonego.

X. Po skończonej Liturgii całe Duchowieństwo złoży w Cerkwi powinszowania NN. Państwu i J. C. W. Następcy Cesarzewiczowi.

XI. Z Cerkwi Rodzina Cesarska raczy wrócić do wewnętrznych apartamentów w tymże porządku z tą różnicą, że W. Nowonarodzony niesiony będzie za J. C. W. Następcą Cesarzewiczem i Wielkim Xiążęciem Alexandrem Mikołajewiczem.

XII. Wieczorem stolica i miasto Carskie Sioło będą oświecone.

(Podług powyższego Ceremoniału Chrzest Św. J. C. W. Nowonarodzonego Wielkiego Xięcia Mikołaja Alexandrowicza odbył się w Carskiém Siole w Niedzielę 10 bieżącego miesiąca).

Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu, z dnia 16 Września, syn Jenerał-adjutanta hrabi Orłowa, paź, hrabia Mikołaj *Orłow*, mianowany Kamer-junkrem Dworu Cesarskiego.

— Przez Ukaz Cesarski z d. 14 Września Wileński Vice-Gubernator Radzca Kollegialny *Nawrozow* mianowany kawalerem orderu Św. Anny 2 klassy z koroną.

— W uskutecznieniu Najwyższego Manifestu, z d. 1 Czerwca b. r. o zamianie assygnat i innych papierów przedstawujących brzęczącą monetę na Bilety Kredytowe, Zarządzający Ministerstwem Skarbu przedstawił Rządz. Senatowi dla opublikowania wzory takowych biletów wartości 25, 10, 5 i 3 rubli srebrnych; bilety zaś 1 rublowe przedstawione będą pożniej, po ich wygotowaniu..

— Ogłoszone zostało urzędowie wyrachowanie ilości złota i platyny, wydobytej w ciągu pierwszej połowy bieżącego roku z kopalni i piasków tak skarbowych jak i prywatnych pasma Uralskiego. Ilość ta wynosi: z Kopalni Skarbowych: Złota: 69 pudów, 24 funty, 38 zołotników ½ doli; Platyny, 32 funty, 66 zołotników. — Z Kopalni właścicieli prywatnych: Złota: 99 pudów, 30 funtów 21 dola; Platyny, 84 pudy, 21 funt, 2 zołotniki, 36 dol. W ogóle, *Złota*, 169 pud. 14 funt. 59 zołotn. ½ doli, *Platyny*, 85 pud. 13 funt. 68 zołotn. 36 dol.

— Ogłoszone zostało w Gazetach Petersburskich następne obwieszczenie: «Doszło do wiadomości Departamentu Poczt, że odjeżdżający pocztowemi końmi z obu stolic i innych miast, zatrzymują częstokroć po kilka godzin przysyłanych do nich na kwatery pocztarzy z końmi. Z powodu tego pocztarze nie mogą powracać na stacye w czasie przepisanym i ztąd inni przejeżdżający doświadczają opóźnienia w dostawaniu koni.

«Dla zapobieżenia temu na przyszłość uczyniowe zostało od władzy Pocztowej rozporządzenie o pilném baczeniu iżby konie pocztowe nie były wcale zatrzymywane w mieszkaniach PP. odjeżdżających z miast.

«O tém Departament Poczt, z woli P. Głównego Zwierzchnika, uznaje za potrzebne podać do wiadomości powszechnej.»

Konwencia pocztowa z Austryą.

(Ciąg dalszy).

Artykuł VIII. Oddawane na Rossyjskie poczty listy, adresowane do Cesarstwa Austryackiego równie jak listy oddawane na poczty Austryackie i adresowane do Rossyi, powinny być frankowane do zobopólnej granicy, tak, iż każda z obu pocztowych Zwierzchności będzie na rzecz swoją pobierała za te listy, podług swoich wewnętrznych tax i progressyi wagi, opłaty wagowe, tak od podającego jako i od odbierającego listy takowe.

Wszakże, jeżeliby z czasem Rząd Cesarsko-Rossyjski uznał za dogodną zniżyć opłatę wagowego za listy tak, iż najwyższa jej miara zrównałaby się zupełnie, lub przez zbliżenie, z Austryacką taxą, obie Zwierzchności pocztowe umówią się z sobą o środkach wzajemnie swobodnego frankowania listów do miejsc przeznaczenia.

Artykuł IX. Austrya nie będzie wymagała żadnego tranzytowego portorium za oddawane na poczty Rossyjskie listy, adresowane do krajów obcych i przechodzące tranzytem przez Austryą. Od tego wyjmują się listy, adresowane do Hiszpanii, Portugalii, Gibraltaru i do Kolonij Francuzkich i Angielskich. Za takie listy będzie płacone, prócz portorium tranzytowego Austryackiego, nadto portorium należne Francuzkiej pocztowej Kassie.

Artykuł X. Za listy przychodzące do Rossyi, z krajów obcych tranzytem przez Austryą, i nie zafrankowane do granicy Rossyjskiej, Rossya ma płacić Austryi portorium tranzytowe po 12 kraycarów monety konwencyjnej od każdego osobnego listu, mającego wagi pół łota. Co się zaś tyczy listów ważących więcej nad pół łota, opłata za nie będzie się podwyższała w następującej progressyi:

Za listy od ½ do ¾ łota będzie pobierano po 18 krajcarów.

Od ¾	do 1 łota		 24	———
— 1	— 1½ —		 36	———
— 1½	— 2 —		 48	———
— 2	— 3	— 1 gulden	. . . . —	———
— 3	— 4	— 1 ——	 12	———
— 4	— 6	— 1 ——	 24	———
— 6	— 8	— 1 ——	 36	———
— 8	— 12	— 1 ——	 48	———
— 12	— 16	— 2 ——	. . . . —	———
— 16	— 24	— 2 ——	. . . . —	———
— 24	— 32	— 2 ——	. . . . —	———

Artykuł XI. Za pomienione w art. X listy z obcych krajów, kassa pocztowa Rossyjska będzie płaciła Austryi, prócz Austryackiego tranzytowego portorium, jeszcze i to portorium, które Austrya powinna przekazywać innym krajom. Zwierzchność Pocztowa Austryacka zakomunikuje Departamentowi Poczt Rossyjskich taxy tych portoryj i będzie mu udzielała wiadomości o zmianach w tych taxach zajść mogących.

Artykuł XII. Za posyłane w banderolach gazety, dzienniki, ausztuchy, okolniki, broszury i inne druki, tudzież za wzory czyli próbki obwinięte takim sposobem, iż przy przyjmowaniu ich na poczcie z łatwością przekonać się można, że pod temi pokrywami nie zawiera się nic innego, będzie pobierana tylko trzecia część wagowego, według tax istnących w każdém ze dwóch Cesarstw, ale summa tych wagowych opłat w żadnym przypadku nie ma być mniejszą od takiejże opłaty pobieranej od osobnego listu.

Artykuł XIII. Na listach, posyłanych z Rossyi do Austryi i wzajemnie, powinien znajdować się stępel (cecha) tego właśnie Pocztowego Kantoru, z którego się posyłają, z oznaczeniem dnia oddania ich na pocztę. Nadto na listach zabezpieczonych, ma być wypiętnowane słowo: *recommandirt.*

Artykuł XIV. Korrespondencya ma być doręczana jednej od drugiej Pocztowej Zwierzchności w porządnie zakopertowanych poczt-pakietach. W każdym z tych poczt-pakietów powinien się znajdować spis czyli regestr, sporządzony podług dotąd używanej formy. W razie zniesienia frankowania z *musu*, obie Zwieczchności pocztowe porozumieją się z sobą względem nowej formy tych spisów.

Artykuł XV. Poczt-pakiety będą przesyłane z jednejgo do drugiego Pocztowego Pogranicznego Kantoru w skórzanych tłomokach lub taszkach, które powinny mieć osobne Bilety Pocztowe (подорожная). W tych biletach Kantor odprawujący ma wymieniać poczt-pakiety z oznaczeniem czasu odprawienia i na nichże Kantor odbierający nadpisywać rewers z odebrnnia poczty i oznaczać czas dojścia.

Artykuł XVI. W razie utraty zabezpieczonego listu (recommandirt z winy Pocztowego Kantoru lub pocztowego urzędnika, Zwierzchność której ten Kantor jest podwładnym wypłaci oddawcy listu 20 guldenów monety konw. jeżeli o takowe wynagrodzenie oddawca upomni się w ciągu trzech miesięcy po oddaniu listu na pocztę.

Artykuł XVII. Listy, których niemożna będzie wręczyć podług adresu, z powodu śmierci tych do których są adresowane lub niezgodzenia się ich na przyjęcie listu, również listy z nadpisem *poste rostante*, nieodebrane z poczty, będą w trzy miesiące odsyłane na powrot do Kantorów Pocztowych z których przyszły, z oznaczeniem na samychże listach przyczyny, dla której niebyły wręczone według adressu. Jeżeli list będzie zasłany do niewłaściwego pocztowego Kontoru, w takim razie Kantor ten niezwłocznie ma go odesłać według adresu. Listy z niedokładnym i wcale niewyraźnym adresem mają być przez pierwszą odchodzącą pocztę zwracane temu Pocztowemu Kantorowi, w którego, poczt-pakiecie przyszły. Co się zaś tyczy listów adresowanych do takich osób które zmieniły mieszkanie, listy podobne będą niezwłocznie przesłane temu z zobopolnych Kantorów, któremu dogodniej jest wręczyć je według adresu. Przyczyna przesłania ma być wyrażona na samym liście.

Pomienione listy mają być zwracane przez zobopólne pocztowe Kantory bez żadnej opłaty i wagowe, pobrane przez każdą z obu Zwierzchności, przy pierwiastkowém wyprawieniu listu, pozostaną na jej rzecz w jejże kassie.

(Dok. nast.)

KRÓLESTWO POLSKIE

Warszawa, 10 Października.

Dnia onegdajszego rano, w obec zgromadzonych Urzędników władz wszelkich, w kościele metropolitalnym Św. Jana, odczytany został z ambony Manifest Jego Cesarskiej Mości z dnia 8 (20) Września b. r., wydany z powodu szczęśliwego powicia przez Jej Cesarską Wysokość Wielką Xiężnę Cesarzewnę Marję Alexandrownę, Małżonkę Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Następcy Cesarzewicza, Syna, któremu nadane zostało imię Mikołaj. — Następnie, na podziękowanie Przedwiecznemu, za ten radosny dla wszystkich wiernych poddanych wypadek, oraz w celu uproszenia zlania łask wszelkich na Nowonarodzonego, JW. Biskup Administrator Archidyecezji Warszawskiej, Chmielewski, odprawił mszą świętą, w końcu której zaintonował *Te Deum.* Podobneż dziękczynne nabożeństwa i modły odbyły się jednocześnie we wszystkich kościołach wyznania Katolickiego, w Warszawie.

— W wykonaniu Najwyższej Jego Cesarskiej Mości decyzji, Rada Administracyjna Królestwa Polskiego, przez postanowienie z dnia 17 (29) Września bieżącego roku, mianowała Pana Tykła, Referendarza Stanu, Roferenta w Ogólném Zebraniu Departamentów Warszawskich Rządzącego Senatu, pełniącym obowiązki Cywilnego Gubernatora Augustowskiej gubernji.

Wypis z Protokółu Sekreterjatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY MIKOŁAJ PIERWSZY

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ, KRÓL POLSKI,

etc. etc. etc.

«Uznając słusznem, aby żydzi w Królestwie Polskiem osiadli, odbywali osobiście powinność zaciągową, równie jak inni poddani Nasi, zaciągowi ulegający; tudzież aby pobór tamecznych żydów do wojska, o ile podobna odbywał się zgodnie z przepisami o tejże powinności dla spółwyznawców ich w Cesarstwie Naszem zaprowadzonemi,— Rozkazaliśmy na tej zasadzie uzupełnić obowiązujące w Królestwie Postanowienia o spisie i zaciągu wojskowym, przepisami o powinności zaciągowej tamecznych żydów.

Zatwierdziwszy obecnie przedstawione Nam w tej mierze przez Radę Administracyjną Królestwa, i w Departamencie Rady Państwa do spraw Królestwa Polskiego rozpoznane przepisy; Rozkazujemy:

Artykuł 1. Powołać żydów Królestwa Polskiego do osobistego odbywania powinności zaciągowej od dnia 1 Stycznia 1844 r. podług załączonych tu i zatwierdzonych przez Nas przepisów. Art. 2. Od tegoż czasu znieść pobieraną dotąd w Królestwie od żydów, w zastępstwie powinności zaciągowej, opłatę coroczną rekrutowego, w ilości rub sr. 105,299. Art. 3. Wykonanie niniejszego Ukazu Naszego i pomienionych wyżej przepisów, które mają być przez Dziennik Praw ogłoszone, Polecamy Namiestnikowi Naszemu i Radzie Administracyjnej.

Dan, w Twierdzy Nowo-Georgiewsku, dnia 14 (26) Września 1843 roku.

(Podpisano) *MIKOŁAJ.*

Przez Cesarza i Króla:

Minister Sekretarz Stanu, *Ig. Turkul.*

Zgodno z oryginałem, Sekretarz Stanu,

Radzca Stanu (podpisano) T. *Le Brun.*

Przepisy o powinności zaciągowej żydów w Królestwie Polskiem.

§ 1. Żydzi powołani będą na zaciąg do służby w wojsku, podobnie jak inni mieszkańcy Królestwa, powinność zaciągową odbywający. § 2. Wszelkie Prawa i przepisy o powinności zaciągowej obowiązujące innych mieszkanców Królestwa, stosują się i do żydów w tych przypadkach, w których się nie przeciwią niniejszym przepisom. § 3. Prawa i urządzenia, tak ogólne jako też szczególne, o stanie żydów w Królestwie, przed powołaniem ich osobiście do powinności zaciągowej zapadłe, nie służą im w tych przypadkach, w których okażą się przeciwnemi niniejszym przepisom. § 4. Wybieranie żydów na zaciąg do wojska, odbywać się ma w takim stosunku do ich ludności męzkiej, oddzielnie od innych mieszkańców obliczonej, jaki Najwyższemi Ukazami do ogólnych poborów oznaczany będzie. § 5. Wszyscy żydzi, będący w wieku od dwudziestu pięciu lat skończonych, ulegają spisowi i zaciągowi wojskowemu. § 6. Żonaci żydzi, którzy mieć będą wiek spisowy, poprzednim paragrafem oznaczony, nie wyłączają się od zaciągu do wojska, w razie jeżeli do zapełnienia kontyngensu, od ludności żydowskiej przypadającego, zabraknie bezżennych spisowych do służby zdatnych. § 7. Z niedoszłych wieku spisowego żydów, małoletni od lat dwunastu do ośmnastu włącznie liczący, mogą być oddawani do wojska, lecz tylko przez same ich rodziny, w razie gdyby która z nich chciała tym sposobem zastąpić jednego z członków swoich, w wieku spisowym będącego, a na zaciąg powołanego. § 8. Za występki, za włóczęgostwo, i za inne przeciwko prawom wykroczenia, żydzi aż do 25-ciu lat wieku włącznie, mogą być z rozporządzenia Naczelnej Zwierzchności kraju, oddawani na zaciąg, skoro do służby zdatnymi się okażą, bez względu na wszelkie prawa do wyłączeń, jakie żydom wedle poniższych paragrafów 13-go, 14-go i 16-go służą, jednakże bez zaliczenia na ogólny kontyngens od ludności żydowskiej przypadający. § 9. Wolno żydom, na zaciąg osobiście powołanym, stawić za siebie zastępców, lecz nieinaczej, jak z liczby swych współwyznawców, w wieku do 25-ciu lat skończonych i z zastosowaniem się do ogólnych przepisów o zaciągu w Królestwie. § 10. Zaciągowi żydzi, którzy bądź z miejsca poboru, bądź w drodze do wojsk, do których mają być wcieleni na służbę, dopuszczą się zbiegostwa, wszyscy bez wyjątku zastąpieni będą innymi żydami, z tychże samych gmin wziętymi, z których zbiegli pochodzili. § 11. Żonom i dzieciom żydów na zaciąg do wojska, w przypadkach §§ 6-m i 8-m wskazanych, wziętych, służą ogólne przepisy, jakie co do żon i dzieci innych spisowych Królestwa do wojska powołanych, są wydane. § 12. Przyjęci na zaciąg żydzi, wykonywają przysięgę na wierność w służbie, podług formy i przepisów, Ustawą o powinności zaciągowej żydów w Cesarstwie objętych, które Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych do wykonania w Królestwie wskaże. § 13. Żydom służą też same prawa do wyłączenia od zaciągu, jakie ogólnemi przepisami o zaciągu wojskowym dla spisowych chrześcjan w Królestwie są wskazane. § 14. Oprócz wyłączeń, poprzednim paragrafem zastrzeżonych, spisowi żydzi będą mieli jeszcze prawo do wyłączeń w następujących przypadkach: 1.) Rabini przez Rząd nominowani, prawny na to dowód składający, lecz tylko osobiście i dopóki pełnią swoje obowiązki. Rodziny zaś rabinów ulegają zaciągowi wedle niniejszej Ustawy; żydom także sprawującym inne posługi religijne: wyłączenie z tego tytułu

od zaciągu nie służy. 2.) Żydzi wykwalifowani na majstrów, a użyci w fabrykach żydowskich jako majstrowie, skoro to udowodnią należycie, wolni będą od zaciągu, na zasadzie ogólnych w tej mierze przepisów, co do chrześcijan obowiązujących. 3.) Żydzi rolnicy, osiedleni i osiadający na skarbowych i prywatnych gruntach, nie pojedynczo, lecz w oddzielnych osadach, jeżeli istotnie sami zajmować się będą gospodarstwem rolném, wolni będą od zaciągu w następujący sposób: a) Jeżeli oddzielna osada, przez żydów zamieszkała, składać się będzie przynajmniej z dziesięciu żydowskich domów (gospodarstw), z ludnością męzką, niemniej jak czterdzieści głów wynoszącą, taka osada wolną być ma od powinności przez lat pięćdziesiąt. b) Jeżeli zaś osada żydami zamieszkała, składać się będzie z niemniej jak pięciu domów, z ludnością męzką głów dwadzieścia wynoszącą. taka osada wolną być ma od zaciągu przez lat 25. c) Wszystkie inne mniejsze lub pojedyncze osady żydowskie, ulegają zaciągowi wojskowemu. d) Wolność od zaciągu z tytułu trudnienia się rolnictwem, przyznawaną będzie tym tylko żydom, którzy osiadłszy w oddzielnych osadach, wyżej ad a) i b) opisanych, tamże urządzą w zupełności gospodarstwo rolne, z całem potrzebném do tego rolném zaprowadzeniem, jako to: inwentarzem i statkami gospodarskiemi, do posiadanej rolj zastosowanemi. Wolność ta służyć będzie samym tylko gospodarzom, oraz ich potomkom, w prostej linji od nich idącym, to jest: synom, wnukom i t. d., dopóki rolnictwem zajmować się będą. e) Żydzi niespokrewnieni w prostej linji z gospodarzami w tychże osadach zamieszkałymi, zaciągowi do wojska ulegają. § 15. Gubernatorowie cywilni przestrzegać mają ściśle, ażeby żydzi pod pozorem zmyślonego osiedlenia i powołania rolniczego, nie unikali powinności zaciągowej. — W tym celu, przy objazdach gubernji sobie powierzonych, w czasie bliskim rozpoczęcia rewizji spisu wojskowego, Gubernatorowie zwiedzać winni osobiście osady żydowskie, sprawdzać skład każdej w nich rodziny, i przekonywać się o stanie należącego do każdej rolnego gospodarstwa i t. d. — Następnie zaś w zastosowaniu się do zastrzeżeń § poprzednim w ustępie 3-m objętych, przedstawiać będą Komisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, do uwolnienia od zaciągu oddzielne osady żydowskie, załączając przytém listy imienne, tak żydów gospodarzy rolnych, którzy z potomkami swymi okażą się mającymi prawo do wyłączenia od poboru do wojska, jako i tych, którzy nie należąc w prostej linji do składu rodzin rolniczych, zaciągowi ulegać powinni. § 16. Wszelkie prawa do wyłączeń i zwolnień od powinności zaciągowej, warunkowo dla żydów nadane, znoszą się skoro sam warunek się znosi, np. kiedy rabin pozbawionym zostanie swego powołania, kiedy żyd rolnik opuści zatrudnienie rolnicze i t. p. Podobnież w tych razach, gdy żydzi stosownie do § 8-go zakwalifikowani będą na zaciąg bez zaliczenia, mogące im służyć skądinąd prawa do wyłączeń i zwolnień od zaciągu, uważają się za żadne i na uwagę zasługiwać nie mają. § 17. Ochrzczeni żydzi lub żądający ochrzcić się przed poborem ogólnym do wojska, wolni będą od powinności zaciągowej, bacząc wszakże, aby ci ostatni zamiar swój do skutku przywiedli; przeciwnie żydzi, którzy w czasie odbywającego się ogólnego poboru zażądają chrztu, pomimo tego wzięci będą do wojska na poczet gmin żydowskich. § 18. Spisowi żydzi, lat dwadzieścia wieku liczący i starsi, ulegają rewizji pod względem zdrowia, wzrostu, budowy ciała oraz innych przymiotów, a to wedle ogólnych o zaciągu przepisow w Królestwie obowiązujących. Przy rewizji zaś żydów małoletnich, od dwunastu do ośmnastu lat mających, w przypadku § 7-m opisanym, baczyć tylko należy, aby nie mieli żadnej choroby i ułomności, uniezdatniających do służby wojskowej. Na inne zaś przymioty, wymagane po zaciągowych ogólnemi przepisami (jako to: na wzrost, budowę ciała i t. p.) wzgląd dawany być nie ma. § 19. Skoro dla braku dostatecznych dowodów zajdzie wątpliwość o istotnym wieku spisowego żyda, wtedy delegacja zaciągowa, wątpliwość tę stanowczo rozstrzygnie. § 20. Dozwala się żydom, w sposobie próby, do dalszego uznania, mieć przy każdej Komisji Wyższej Zaciągowej swego pełnomocnika, którego obowiązek w tém powołaniu ograniczać się będzie na czynieniu przedstawień, w razie dostrzeżonych uchybień lub dopuszczonych nadużyć, przy kwalifikowaniu żydów na zaciąg i przy poborze do wojska. § 21. Komisja Rządowa Spraw Wewnętrz. i Duch. za porozumieniem się z naczelnie zarządzającym spisem i zaciągiem w Królestwie, przepisze sposób i porządek, jakim tacy pełnomocnicy żydowscy, przy komisjach wyższych zaciągowych, tak po respective gubernjach, jak i w Warszawie, mają być ustanawiani i zatwierdzani. § 22. Rozwinięcie i uzupełnienie niniejszych przepisów, w czémby potrzeba tego przy wykonaniu onych zaszła, pozostawia się Namiestnikowi Królestwa i Radzie Administracyjnej.

Zgodno z oryginałem: Minister Sekretarz Stanu,

Ig. Turkuł.

(Gaz. Warsz.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

—

Londyn 7 Października. Ukończony został wczora wybor lorda Mera Londynu. Alderman Magnay, obrany na ten urząd, miał 853, teraźniejszy lord Mer 149 a alderman Wood 82 głosy.

— Hrabia Grey, o którego słabości donieśliśmy w przeszłym numerze ma się daleko lepiej i już wyjeżdża.

— Traktat z Chinami przywieziony przez pułkownika Malcolm z Hong-Kong jest nader korzystny dla Anglii.

Podług taryfy, odnoszącej się do tego aktu, do pięciu portów otwartych dla handlu całego świata: Kanton, Amoy, Fu-Czau, Ningpo i Czang-Czao, wolny jest przywoz wszelkich towarów (prócz opium, o który rzecz odłożona na poźniej); największa opłata cła od wymienionych w taryfie towarów jest 10 procent, niewymienione zaś płacą 5 procent od wartości. Ze swej strony pełnomocnik angielski Sir H. Pottinger wydał proklamacyą, gdzie zapowiada że najsurowiej ścigać i karać będzie wszelkie ze strony anglików naruszenie traktatu lub taryfy. Monopolium którego dotąd używali w Kantonie kupcy Hong zostało na zawsze zniesione.

— Miasto Cove w Irlandyi omal nie było zburzone kanonadą, wśród największej spokojności. Kapitan brygu *Lynx* stojącego przed miastem i mającego 10 dział wielkiego kalibru P. Borslhem dał nagle rozkaz przygotowania się do boju. Uderzono w bębny, nabito działa podwójnym nabojem i ekwipaż stał w oczekiwaniu, kiedy kapitan zakomenderował *ognia na miasto!* Tymczasem oficerowie naradzili się między sobą i wstrzymawszy wykonanie rozkazu, skłonili kapitana żeby zszedł wraz z niemi do kabiny. Tam go zatrzymano i doniesiono admirałowi; pokazało się że kapitan stracił rozum. P. Borslhem został złożony z dowodztwa.

— Piszą w *Times:* «P. J. Griesbach obserwował 27 Września planetę Jowisza. O godz. 9 minucie 39 widział trzech satellitów, o godz. 10 min. 31½ był już tylko 1, a o 11, min. 45, żadnego. Podobny fenomen znikania satellitów Jowisza zauważany był przez Molyneux, 2 Listopada 1681 roku.

Paryż 7 Października. Gazety francuzkie czynią uwagi nad nowozawartym między Francyą a Sardynią handlowym traktatem, przedstawującym dla obu krajów niemałe korzyści. Wiele towarów francuzkich otrzymało znaczne zmniejszenia na cle przywozowém; bydło przywożone z Sardynii do Algeryi zupełnie od cła zostało uwolnione. Konwencya oddzielna zabezpiecza prawa autorów francuzkich w Sardynii na stopniu równym z obowiązującemi we Francyi ustawami.

— Kilka kompanij gwardyj narodowej Paryskiej, które podpisały prośby przeciw warowniom Paryża, mają być rozpuszczone.

— Piszą z Brest że fregata la *Syrène* i korwetta *l'Aube* stoją tam w gotowości czekając dla odpłynienib przybycia PP. de Lagrenée i Adolfa Barrot, posłów nadzwyczajnych: pierwszego do Chin, a drugiego do Haiti.

— Nowiny z Afryki potwierdzają dawniej otrzymaną wiadomość o zupełném zdezorganizowaniu armii Abdel-Kadera i o zakazie danym przez Rząd Marokański wpuszczania na ziemie tego Państwa zbrojnych arabów.

Lukka 22 Września. Następny zjazd Kongressu uczonych naznaczony jest w Medyolanie a także zjazd na rok 1845 ma się odbyć w Neapolu.

Indye Zachodnie. 26 Kwietnia miasto Kingston, stolica wyspy Jamaiki, poniosło okropną klęskę od pożaru. Przyczyna pożaru jeszcze niewyśledzona, wiadomo tylko że ogień wszczął się od ludwisarni na brzegu morza. Dziesiąta część miasta, to jest 400 domów zgorzało; szkody szacują do 500,000 funt. st. Jeden tylko człowiek zginął.

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

Londyn 10 Października. J. C. W. W. Xiążę *Michał* Rossyjski wyjechał z Windsor w przeszły Piątek, zwiedziwszy w przód szkołę wojskową w Sandhurst. Gazety nasze twierdzą za pewną że Wielki Xiążę uczyni wycieczkę do Szkocyi w towarzystwie Posła Rossyjskiego P. Brunow.

— Natychmiast po przybyciu do Dublinu Lord-Namiestnik Irlandyi wydał proklamacyą zabraniającą zgromadzenia repealersów zwołanego do Clontarf na 8 b. m. Ze swej strony P. O'Connell wydał odezwę przez którą odwołuje naznaczone zgromadzenie. Rząd przedsięwziął środki nadzwyczajne w celu utrzymania spokojności.

Paryż 7 Października. Wiele nowych uwięzien dokonanych zostało z rzeczy śledztwa o wiadomym spisku. — Kilka okrętów wojennych odebrało rozkazy udania się na Wschód. — Sądzą że otwarcie izb Parlamentowych nie nastąpi przed końcem Grudnia.

Hiszpanija. Wybory nieprzestają być po różnych miejscowościach przyjazne stronnictwu Parlamentowemu. — Podług depeszy telegraficznej 1 i 2 Października cytadella Barcelonska strzelała do warowni gdzie są oszańcowani tameczni powstańcy; ci ostatni 2 Października zaprzestali odpowiadać na ogień wojsk Rządowych.

(Journ. de S. P. Psz. Poln.)

KURS WEXLOWY, PIENIĘŻNY.

Petersburg, 8 Października.

Za rubel srebrny:

Na Londyn	na 3 m.	37⅛, $\frac{15}{16}$	pens.
— Amsterdam	— —	192½, 193	cens.
— Hamburg	— —	34¾, ⅞, $\frac{15}{16}$	szel.
— Paryż	— —	405, 407 —	cent.

Печатать позволяется: С.-Петербургъ. 11-го Октября 1843. *П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.